

DUNA TAKARÉKSZÖVETKEZET

Nyilvánosságra hozandó információk a 234/2007.
(XI.4.) Kormányrendelet alapján

Vonatkozási időpont: 2012.12.31

Tartalomjegyzék

I. KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEK, MÓDSZEREK.....	3
II. JAVADALMAZÁSI POLITIKA.....	15
III. PRUDENCIÁLIS SZABÁLYOK ALKALMAZÁSA.....	18
IV. SZAVATOLÓ TŐKE.....	18
V. TŐKEMEGFELELÉS.....	19
VI. SZTENDERD MÓDSZER.....	28
VII. HITELEZÉSI KOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS.....	30
VIII. KERESKEDÉSI KÖNYV.....	31
IX. KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK, POZÍCIÓK.....	32
X. ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁS.....	33
XI. PARTNERKOCKÁZAT.....	33
XII. MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT.....	33

A Duna Takarékszövetkezet (továbbiakban Takarékszövetkezet) a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 137/A §-a és a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.4.) Kormányrendeletben előírtaknak megfelelően nyilvánosságra hozza a jogszabályban meghatározott lényeges információkat.

A hitelintézet a külön jogszabály szerinti nyilvánosságra hozatal követelményének teljesítése során

- a) a nem lényeges információt, és
- b) védett vagy bizalmas információt

nem köteles nyilvánosságra hozni.

A jogszabály értelmében

- lényeges információ: amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztathatja vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését vagy értékítéletét
- védett információ: amelynek nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek az értékét csökkentheti
- bizalmas információ: amelynek tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele vagy harmadik személy felé.

I. Kockázatkezelési elvek, módszerek

A CRD szabályozás tükrében módosított 1996. évi CXII. tv.-ben (Hpt.) megfogalmazott elvek komplex rendszerének a Takarékszövetkezet a következők szerint tesz eleget:

- a) mindennemű kockázatvállalások, illetve
- b) a kockázatok kezelésének

tipizált rendszere kialakításával és szabályozásával.

Az a.) igénypontnak a Takarékszövetkezet a Kockázatvállalási keretszabállyal tesz eleget. A szabályzat tartalmazza mindazon eljárásokat és technikákat, amelyeket alkalmazni szükséges a különböző kockázatvállalási folyamatok során, tartalmazza a limitrendszer specifikációit, a biztosítékértékelési elveket, illetve itt került rögzítésre a hitelezési kockázat mérséklés rendszere.

A b.) igénypont a Kockázatkezelési keretszabályban definiált és szabályozott. A szabályzat tartalmazza a tipizált kockázatok, s mindazon eljárásokat, amelyeket a kockázatelemzési folyamat során vizsgál a Takarékszövetkezet, valamint a tőkekövetelményt nem támasztó, de vizsgált kockázatok körét. Itt kapott helyet a minősítési és monitoring rendszer, illetve a likviditási pozíciók kezelése rendszerének és a limitrendszernek az illesztése a kockázatkezelési stratégiába.

E két keretszabály a CRD keretrendszert tartalmazó szabályzattal együtt alkotja azt a struktúrát, amely rendszerbe foglalja a Takarékszövetkezet szakmai tevékenységét - és a Takarékszövetkezet összes, kockázatok keletkeztető és az azokat lefedő folyamatát, eljárását, technikáját rögzíti a CRD alapelveknek megfelelően.

Kockázati stratégia

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát. A PSZÁF-nak a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója szerint a kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjedhet ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

A kockázati stratégiát a KTO készíti el, és az Igazgatóság hagyja jóvá. A kockázati stratégiában foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek.

Kockázatvállalási politika

A kockázatvállalási politika összefoglalja a Takarékszövetkezet vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvárja.

A kockázatvállalási politika egyrészt magában foglalja az integrációs szinten elfogadott kockázatkezelési alapelveket, másrészt tartalmazza a vezetés által meghirdetett specifikus elveket és célokat. A kockázatvállalási politika az egyes releváns kockázatokra vonatkozóan külön-külön is tartalmaz alapelveket, korlátokat illetve tőkelimiteket, melyek a következők:

Általános kockázatkezelési célok

1. A Takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatában a tőkésükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.
3. A Takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termékínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. A Takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében a magasabb limitterhelésnél jelzést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek és/vagy szervezeti egységeknek, üzleti területeknek annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.
5. A Takarékszövetkezet a lényeges kockázatainak vonatkozóan jelentést készít havonta a Vezetés ill. negyedévente az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.
6. A Takarékszövetkezet az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló kockázati jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák a PSZÁF-nak, illetve az OTIVÁ-nak küldött kockázati

jelentések fő adatait, tükrözzék a felügyeleti, illetve OTIVA adatszolgáltatás struktúráját, de azon túli részletesebb információkat is tartalmaznak.

7. A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése.
8. A Takarékszövetkezet törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására.
9. A Takarékszövetkezet törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika működtetésére.

Hitelkockázatkezelési célok

- Az adóminősítési rendszer továbbfejlesztése, az új tőke megfelelési szabályozásnak jobban megfelelő minősítési rendszerek elfogadása.
- A fedezetértékelési szabályzat felülvizsgálata és olyan átalakítása, hogy az megfeleljen az új tőke megfelelési szabályozásban foglalt követelményeknek és lehetővé tegye belső célokra a fejlettebb módszerek (pl. átfogó módszer) alkalmazását.
- Fedezetek értékének és fő jellemzőinek kellő gyakorisággal történő felülvizsgálata, a felülvizsgálati eredmények megfelelő nyilvántartása.
- Az integrációs szintű lakossági termékek közös scoring rendszerének fejlesztése, illetve tovább fejlesztése.
- A hitelmonitoring rendszer fejlesztése, a problémás ügyek minél korábban történő felismerése.
- A problémás hitelek részarányának csökkentése.
- A work-out stádiumba került ügyletek kezelésére nagyobb erőforrások mozgósítása.

A partnerkockázat-kezelési célok között:

- a Takarékszövetkezet fedezeti céllal legfeljebb 3 éves lejáratú származtatott ügyleteket köt, és fokozatosan fel kíván készülni arra, hogy azok kitétségét a Pkr-ben leírtak szerinti piaci árazás és/vagy sztenderd módszerrel mérje. Az elmúlt évben ilyen típusú ügyletünk nem volt.

A devizaárfolyam kockázatkezelési célok között:

- a Takarékszövetkezet a valutával, devizával kapcsolatos tevékenysége során és a deviza- vagy valutaárfolyamhoz kötött forint szerződéseinek tekintetében devizaárfolyam kockázatát úgy kezeli, hogy a deviza nyitott pozícióból származó, a Kkr. szerinti tőkekövetelménye ne haladja meg a szavatoló tőke 1,5%-át. A 2012-es üzleti év folyamán szigorúbb menedzseléssel, a nyitott pozíció fokozott csökkentésével, sikerült jelentős jövedelmet realizálni, s 0,9%-os relatív szintre visszavenni ezt a kockázati pozíciót.

A kamatkockázat kezelési célok között:

- Ne keletkezzen olyan helyzet, hogy a Felügyeletnek a kamatpozíció mértéke miatt a Hpt. 152/A §-a alapján intézkedéseket kelljen foganatosítania.
- A Takarékszövetkezet kerüli ugyan a rögzített kamatozás melletti értékpapír ügyleteket, de amennyiben ilyet köt, annak futamidejét 2,5 évben korlátozza. (tavalyi)

Működési kockázat kezelési célok:

- működési kockázati veszteség-események gyűjtése, elemzése
- működési kockázati és kitettségi mutatók monitoringja
- működési kockázatok mérséklése hatékonyabb folyamatszabályozással
- fokozott figyelem a csalási kockázat elleni védekezésre
- összetett, bonyolult ügyleteknél kellő tapasztalattal rendelkező szakértők bevonása

Koncentrációs kockázatkezelési célok

- a túlzott koncentrációk csökkentése, koncentrációs limitrendszerek (ügylél/csoport, ország-, termék- ill. ágazati) kialakítása, illetve továbbfejlesztése
- a koncentrációs kockázati jelentések kialakítása, és havi rendszeres jelentések elkészítése

Tőkekockázat kezelési célok

A kedvezőbb tőkesúlyok, a kisebb tőkeigény biztosítása érdekében 2012 folyamán a következő hitelintézeti kitettségekre vonatkozó limitek kerültek kialakításra:

- Hónapok végén Ft-ban nem lehet 3 hónapnál hosszabb hátralévő futamidejű kihelyezett hitelintézeti betétünk. A maximális határnap számításánál ügyelni kell arra, hogy a lejárat napja a tőkeszámításkori hónapra következő harmadik hónap utolsó napjánál későbbi nem lehet.
- Devizában nem lehet 3 hónapnál hosszabb eredeti futamidejű kihelyezett hitelintézeti betétünk. A maximális határnap meghatározásánál ügyelni kell arra, hogy a lejárat adott napjának sorszáma nem lehet nagyobb, mint a lekötés napjának sorszáma.
- A hónap utolsó napján az Magyar Takarékbanknál vezetett elszámolási Ft-számla egyenlegére minimum limitet alkalmazunk.
- A felvett hitelintézeti betétek a hónap utolsó napjára maximum limittel rendelkezünk.
- Egyetlen hitelintézettel (a Takarékbankot kivéve) szemben sem vállalhatunk a limitek alapjául szolgáló szavatoló tőkénél nagyobb kitettséget. (annak érdekében, hogy emiatt ne kelljen szavatoló tőkét csökkentenünk a tőkemegfelelés számításakor) Ide vonatkozóan a törvényi előírásnál szigorúbb belső limitünk is van.

Likviditás kockázatkezelési célok

- A lejáratú összhang javítása
- Az éven túli aktív ügyletek, ügyletcsoportok esetében 35 év maximális futamidő meghatározása
- Túlzott betétes koncentráció szoros, rendszeres figyelése

Kereskedési könyvi kockázat kezelési célok

- a Takarékszövetkezet a kereskedési tevékenysége során piaci kockázatát úgy kezeli, hogy a piaci pozícióból származó szabályozói tőkekövetelménye ill. belső tőkekövetelménye ne haladja meg a szavatoló tőke 4%-át.

- A Takarékszövetkezet limitjeit úgy határozza meg, hogy a Kkr. 12. §. (2) bekezdése értelmében a kereskedési könyvben nyilvántartott pénzügyi eszközök tőkekövetelményét a Hkr.-ben meghatározottak szerint számíthassa ki.

Kockázatvállalási és kockázatkezelési elvek

1. *Biztonságos működés elve:* A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett.
2. *Összeférhetetlenség elve:* A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek.
3. *Együttműködés elve:* A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésre bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében. A Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál szigorúbb belső előírásokat néhány esetben alkalmaz. (kiemelhetően a bankközi tevékenységekhez kötődő, tőkét befolyásoló ügyletekhez kapcsolódóan). A Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál megengedőbb belső előírásokat nem alkalmaz egyetlen esetben sem.
4. *Lényeges kockázatok kezelésének elve:* A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít.
A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
5. *Költség-haszon elve:* A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával.
6. *Hasonlóakkal történő összemérés elve:* A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző Takarékszövetkezeteknek, kisbankoknak és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának.
7. *Tiltott tevékenységek elve:* A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű

magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott.

8. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
9. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
10. A Takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal. Ez az elv néhány alkalommal a deviza nyitott pozícióhoz kapcsolódóan, valamint a banki nagykockázat vállalás, kisebb mértékben az ágazati limitek tekintetében átmeneti jelleggel nem teljesült. Ezen okok miatt - a vonatkozó külső szabályozásoknak megfelelően - extra-tőkekövetelményt különítettünk el az ilyen típusú kockázatainkra.
11. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken. 2012-ben nem történt olyan kockázatvállalás, mely a tőkemegfelelésünket a minimális szabályozói szint alá csökkentette volna.
12. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
 - a. Kockázati kitettségek és a kitettségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
 - b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
 - c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
 - d. Kockázatok alakulásának figyelése
 - e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések

Kockázati étvág, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvága, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázatokot tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat.

A kockázati étvágát a Takarékszövetkezet Igazgatósága három évre, a kockázati stratégiában határozza meg, és rendszeresen, évente felülvizsgálja.

A kockázati étvág mértékére vonatkozóan általános célkitűzés, hogy a Hpt. 76.§ (1) bekezdése alapján számított szabályozói minimális tőkekövetelmény (1. pillér) 120%-ára vonatkozó, a belső tőkeértékelés szerinti (ICAAP) ill. a Felügyelet által határozatban előírt (SREP) többléteke igények ill. a Hpt-ben, engedélyezési feltételként megállapított legkisebb jegyzett tőkeszintre vonatkozó előírás minden esetben teljesüljenek.

A Takarékszövetkezet kockázati étvágát a következő 3 éves időszakban az alábbi pénzügyi mutatókra vonatkozó célkitűzések befolyásolták:

- a saját tőkére vetített átlagos éves adózott eredmény ill.
- a minimális szavatoló tőke szintre vetített átlagos éves adózott eredmény.

A Takarékszövetkezet kockázati étvágát, kockázatvállalási hajlandóságát a Takarékszövetkezet számára lényeges kockázatokat illetően az alábbi táblázat mutatja be:

Kockázat típusa	Kockázati étvágó, kockázatvállalási hajlandóság mértéke	Indoklás
Hitelezési kockázat – ügyfélkockázat	Jelentős	Növekvő kockázatvállalás a pénzügyi terveknek megfelelő jövedelmezőség mellett, csökkenő deviza aktivitás
Hitelezési kockázat – partnerkockázat	Alacsony	Partnerkockázatot hordozó ügyletek alapvetően a Takarékbankkal vannak. Számosság, mérték nem jelentős.
Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat	Alacsony	Takarékszövetkezet elszámolásait a Takarékbankon keresztül bonyolítja.
Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázatok	Nagy	A Takarékszövetkezet méretei, ügyfélköre miatt az egy ügyféllel / csoporttal szembeni kitétségekre a jogszabályi limitekhez közeli értéket alkalmaz.
Devizaárfolyam kockázat	Nagy	A számottevő deviza nyitott pozíció miatt magas a kockázat. A deviza alapú aktív tevékenység csökkenőben.
Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat	Mérsékelt	Betétgyűjtés és hitelek kihelyezése alapvetően változó kamatozás mellett. Fix kamatozású eszközök főként a likviditási céllal tartott értékpapírok között.
Működési kockázat	Közepes	A működési kockázatok tapasztalati mértéke alacsony, a kontrollok működtetésére erőforrás kerül allokálásra (pl. back- office).
Likviditási kockázat	Mérsékelt	Hitel/betét arány 60-70% körüli, igaz emellett jelentős a devizaforrásokra óvadékba adott értékpapírok mértéke.
Külső tényezők kockázata	Nagy	A tőkeemelés ilyen külső környezetben nehezen megvalósítható és korlátos, a belső tőkekumuláció csak visszafogott lehet. A jövedelmezőséget érintő kockázat a nemzeti hatóságok által előírt kötelező szabályok változásából fakad. (pl. bankadó, végtörlesztés, gyűjtőszámla, tranzakciós illeték) Forgatókönyv elemzések készítése.
Stratégia kockázat	Közepes	A gyorsan változó, sokszor kiszámíthatatlan gazdasági, politikai, szabályozói környezethez igazodás növeli a helytelen irányítói döntések kockázatát.

Kockázati szerkezet

A Takarékszövetkezet kockázati szerkezetét kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitétségek esetében – kitétségi osztályonként kell bemutatni. A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a Takarékszövetkezet, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, s szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése.

A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégia és a kockázati stratégia.

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választható módszerek:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezessége esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitétségek: eredeti kockázat módszere (vagy piaci árazás módszere)
- Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer
- Működési kockázat – alapmutató módszer

Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati étvágya a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra az alábbi területeken

- vállalkozói szegmensbe tartozó kitétségek – adóminősítéstől és a felajánlott biztosítékoktól függően a kockázatvállalási szabályzatban meghatározottak szerint az egy ügyféllel, ügyfélcsoporttal szembeni kitétségre
- hitelintézeti szegmensbe tartozó kitétségek – a hitelintézeti törvényben meghatározottak szerint az egy ügyféllel, ügyfélcsoporttal szembeni kitétségre, (valamint ezen felül a 3 hónapos hátralévő ill. teljes futamidőkre kötött bankközi betétekre (Ft-ban ill. devizában is), felvett bankközi betétekre, a elszámolási számlavezető bankkal szembeni hóvégi számlaegyenlegekre is)
- nagykockázatvállalás – állami kockázatot jelentő kibocsátók, hitelintézetnek vagy befektetési vállalkozásnak minősülő partnerek, illetve egy partnerként kezelendő partnerek csoportja – a jogszabályokban előírt korlátozásoknak megfelelően
- nagykockázatvállalás – vállalkozások – a jogszabályokban előírt korlátozások figyelembe vételével és a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint
- ügyfelek/partnerek portfólió szintű koncentrációja – a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a 20 legnagyobb adósnál lévő kitétségekre
- egy ágazattal szembeni kitétségek a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban (az IG által elfogadott éves limit előterjesztések)–előírtak szerint az abban meghatározott ágazatokra
- elszámolási kockázat – a kockázatvállalási szabályzatban foglaltak szerint
- országgkockázat – az országgkockázat kezelésére vonatkozó belső szabályozásban, az IG által elfogadott éves limit előterjesztések szerint az egyes országokra
- devizaárfolyam kockázat – a belső szabályozásban előírtak szerint, a devizanemenkénti nyitott pozíciók összegére

- nem-kereskedési könyvi kamatkockázat – a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a sztenderd módszer szerinti súlyozott pozícióra, valamint a kumulált nettó kamatpozícióra
- likviditási kockázat – a likviditási kockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a lejáratú összhangra, a nagybetétesekre, a likvid eszközök minimális szintjére
- egyes termékcsoportokra vonatkozóan a limitek a Kockázatvállalási keretszabályzatban (konkrétan az IG által elfogadott éves limitelőterjesztések szerint) kerültek kialakításra

A Hpt. 80. § (1) m) pontjában foglaltak szerint a Takarékszövetkezet az MTB-vel, mint számlavezető bankjával szembeni kockázatvállalásaira nem alkalmaz limitet.

Kockázatkezelés szervezete

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét ill. szervezetét úgy alakította ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések árnyalt megvalósítását.

A kockázatkezelésben kiemelten az alábbi szervezeti egységek vesznek részt:

A Takarékszövetkezet a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért elnök-ügyvezetői felügyelet mellett Kontrolling és tőkemenedzsment osztály (KTO) a felelős. Ezen túl a következő kockázatkezelési feladatokat látja még el:

- szavatoló tőke és általános CRD szabályozás menedzsment, szabályozói tőkekövetelmény számítás,
- belső tőkekövetelmény számítás működtetése és karbantartása, COREP, ICAAP táblák menedzsmentje,
- stressz-tesztek lefuttatása (hitelezési-, piaci-, likviditási-, koncentrációs kockázatokra),
- tőkekövetelmények összesítése, szolvencia biztosítása, tőkemegfelelési mutató számítás PSZÁF, MNB, OTIVA jelentésszolgálat átfogó kezelése, az adatszolgáltatás teljesítése,
- kamatkockázati beszámoló elkészítése,
- lényeges információk közzétételének kezelése a Hpt. 137/A.§, a 234/2007 (VII.30.) Korm. szerint, valamint a Takarékszövetkezet „CRD keretszabály” III. fejezete alapján,
- javaslattétel a kockázat-tőke menedzsment rendszer fejlesztésére,
- üzleti illetve tőketervezési feladatok,
- kereskedési könyv vezetése, piaci kockázatok monitoringjának végzése, limitfigyelés, kapcsolódó adatszolgáltatás,
- kockázati önértékelés elkészítése,
- jövedelmezőségi kockázat vizsgálata,
- elemzések készítése,
- fedezeti háttér monitoringja,
- stratégiai, szabályozói kockázatok csökkentése, kezelése (véleményezés, javaslattétel, hatáselemzések)
- vezetői információs rendszer működtetése, fejlesztése,
- nyilvánosságra hozatali követelményeknek való tartalmi, formai megfelelés biztosítása.

A Kockázatkezelési és monitoring osztály (KMO) a következő kockázatkezelési feladatokat látja el:

- a kockázatkezelési stratégia szerinti működés,
- a kockázatvállalásokhoz kapcsolódó kockázatelemzések elkészítése, döntés előkészítés, javaslatok a rendszer fejlesztésére,
- ügyfélminősítések, fedezeti allokációk felülvizsgálata,
- ügyfélcsoportok ellenőrzése,
- adós-, és követelésminősítések szakmai irányítása, értékvesztések/céltartalékok meghatározása, a prudencia visszamérése,
- a hitelezéssel kapcsolatos monitoring tevékenységek ellátása és szabályozása a Takarékszövetkezet teljes hálózatában,
- ország-, ágazati-, és termék-limitek figyelése, meghatározása a hitelezési szakterülettel együttműködve,
- koncentrációs kockázatok kezelése, szükség esetén intézkedés a karbantartásra,
- működési kockázat kezelési rendszer működtetése, fejlesztése,
- monitoring típusú riportok készítése, ellenőrzések végzése (pl.: hitellejártat vizsgálat, vételi opciók lejáratának vizsgálata stb.),
- a kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése,
- helyi működési kockázati főfelelős tevékenységi körének ellátása.
- a döntéshozatal előtti hitelellenőrzéssel a működési kockázatok csökkentése
- hitelezési folyamat szabályozottságának ellenőrzése a négy szem elve mentén
- a kockázati típusú, kapcsolódású szabályozások karbantartása, készítése, véleményezése
- kockázati döntésekben való részvétel

A Pénzpiaci és Likviditási Osztály a Pénzpiac és Treasury szakterületen belül a következő kockázatkezelési feladatokat látja el:

- likviditási kockázat kezelése és menedzsmentje, az azonnali fizetőképesség (likviditás) és lejáratú összhang biztosítása forintban és más a Takarékszövetkezet által számlát vezetett devizanemben
- cash flow (pozíció) előrejelzések napi készítése
- deviza nyitott pozíció menedzselése
- piaci kockázat (nem kereskedési könyvi kamatkockázat) kezelése – passzív kamatkockázat kezelés
- kapcsolódó egyéb adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése
- kereskedési könyvi tételek, kockázatok menedzsmentje
- kapcsolódó nyilvántartások, pozíciók vezetése a nyilvántartó rendszerben
- tőkehatékony eszközök alkalmazása a befektetésekből, a kereskedés során

A Work-out Osztály (KWO) a következő kockázatkezelési feladatokat látja el:

- a vállalati ügyletek vonatkozásában a 90 napot elérő és az azt meghaladó lejárt tartozással rendelkező felmondott, a nem felmondott vállalati ügyfélkör kezelésével, valamint egyéb indokok következtében work-out kezelésbe átvett ügyletek kezelésével kapcsolatos feladatok lebonyolítása
- jogi szakaszban levő ügyek esetén a Jogi osztály munkájának segítése
- a Takarékszövetkezet kezelésébe átvett, vagy átveendő ingatlanokkal kapcsolatos kérdésekben kapcsolattartás az átvett ingatlan kezelését végző társosztályokkal.

- 1-90 nap közötti fizetési késedelemmel bíró vállalkozói ügyletek kezelésében való támogató részvétel
- minden „veszélyeztetett kategóriába sorolt” ügyfél esetén, ahol az ügylet prolongálásra, átütemezésre vagy átstrukturálásra kerül vagy került, a döntési anyagok szakmai véleményezésének ellátása work-out szempontból, illetve ezen ügyfélkörre vonatkozóan a monitoring tevékenység kialakítása a KMO osztállyal együttműködve
- kapcsolódó egyéb adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése
- behajtási tevékenység összehangolása, végzése
- WO-státuszú ügyletek minősítésének kialakítása

A Back Office (BO) alapvetően működési kockázatkezelési feladatokat lát el:

- fedezetek, ügyletek karbantartása az ügyviteli rendszerben, vállalkozói ügyfélkörben,
- folyósítást közvetlenül megelőző ellenőrzések,
- WO tevékenység támogatása, alapvetően folyamatba épített ellenőrzési módszerekkel

A Hite ellenőrzési Osztály a következő működési kockázatot csökkentő munkákat végez:

- a döntéshozók által meghozott döntés ellenőrzése (formai ill. logikai ellentmondások kiszűrésével)
- a döntéshozók által előírt szerződéskötési feltételeket alátámasztó dokumentumok megfelelő formátummal és tartalommal történő rendelkezésre állásának ellenőrzése
- a kötelezettségvállalási szerződéseknek és mellékleteinek ellenőrzése, a takarékszövetkezet jogásza által összeállított hatályos blankettákkal való összevetése, ennek során a szerződésekben szereplő adatok összevetése az alapidokumentumokkal, ill. szükség esetén az egyedi változtatások szükségességének kontrollálása
- fedezetcsere, futamidő változás, kondícióváltozások, stb. esetén a döntési dokumentáció alapján elkészített szerződésmódosítások felülvizsgálata, földhivatali dokumentáció vizsgálata
- belső szabályzatoknak való megfelelés ellenőrzése
- még a szerződéskötés előtt megtörténik a szerződésszöveg és a döntés összhangjának ellenőrzése
- vállalati ügyletek vonatkozásában a 90 napot elérő és az azt meghaladó lejárt tartozással rendelkező felmondott, a nem felmondott vállalati ügyfélkör kezelésével, valamint egyéb indokok következtében work-out kezelésbe átvett ügyletek kezelésével kapcsolatos feladatok lebonyolítása
- jogi szakaszban levő ügyek esetén a Jogi osztály munkájának segítése

A Jogi osztály kockázatot csökkentő feladatai:

- hitel döntések előkészítésében részvétel, előzetes jogi véleményezés,
- szabályozói tevékenység támogatása, jogszabálykövetés,
- alkalmazott szerződésminták karbantartása, egyedi szerződések elkészítése,
- kiemelten a WO-folyamatok jogi támogatása

Működési, szabályozási és reputációs kockázatot csökkent és kezel a compliance officer, akinek státusza 2012-ben került kialakításra:

- fogyasztóvédelmi kapcsolattartó, panaszkezelő munkáival igyekszünk kezelni a reputációs kockázatunkat

- aktív részvétel a működési kockázatok kezelésének szabályozásában ill. az adatgyűjtésben
- a különféle megfelelési kockázatok feltárása, kezelése
- külső és belső csalás kockázatainak feltárása, megelőzése;
- pénzmosás és terrorizmus finanszírozás megelőzése, megfelelési kockázatok feltárása;
- banktitok és üzleti titok megtartásának felügyelete;
- az információk áramlásának korlátozása (kínai fal működésének monitorozása)
- szervezeti egységek, osztályok munkájának eseti vizsgálata megfelelési szempontok alapján

A Bankbiztonsági és Üzemeltetési Osztály a következő kockázatkezelési feladatokat látja el:

- a Takarékszövetkezet bankbiztonsággal kapcsolatos tevékenységének szervezése és irányítása, a bankbiztonsággal kapcsolatos személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- a biztonsági stratégia kialakítása és fejlesztése
- a Takarékszövetkezet bankszerű üzletmenetét biztosító komplett üzemeltetési feladatok koordinálása;
- a saját szakterületén legjobb tudása szerint jár el a kockázat-elemzések alapján feltárt működési kockázatok csökkentése, megszüntetése érdekében
- kapcsolódó egyéb adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése

Az Informatikai Osztály a következő kockázatkezelési feladatokat látja el:

- az Informatikai biztonságirányítási szabályzatban (IBISZ) meghatározott feladatok végrehajtása
- az IBISZ folyamatos aktualizálása, jogszabályoknak, PSZÁF előírásoknak (Hpt. 13/A. §) való megfelelés biztosítása
- nyilvánosságra hozatali követelményeknek való technikai megfelelés biztosítása
- a helyi működési kockázati felelősi teendők ellátása

A Takarékszövetkezet együttműködik az OTIVA-val az alábbi területeken:

- módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- belső, valamint az OTIVA-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- belső szabályzatokkal kapcsolatos sztenderdek kialakítása

Mindezen szakmai területeken összességében 2012 folyamán több mint 30 fő végzett belső kontrollokat biztosító tevékenységét.

A fent felsorolt szervezeti egységektől függetlenül a vonatkozó szabályozások szerint a Belső Ellenőrzési Osztály négy fővel végzi átfogó, cél és témavizsgálatait a Felügyelő Bizottság irányítása mellett, az éves ellenőrzési terv szerint. Ezen felül természetesen még előfordulnak soron kívüli vizsgálatok is.

A Takarékszövetkezetnél a 2012-es évben szokásosnak tekinthető, helyszíni vizsgálatok zajlottak le a PSZÁF, a NAV illetve az OTIVA részéről is. Ezek a külső ellenőrzések egyik esetben sem tettek a működésünket veszélyeztető észrevételt, megállapítást.

Kockázatmentésítés és hitelezési kockázati fedezet alkalmazása

A Takarékszövetkezet, mint sztenderd módszert alkalmazó hitelintézet a szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitétség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hkr-ben meghatározott feltételeknek megfelelő, elismerhető hitelkockázati fedezetet vesz figyelembe.

A belső tőkeszámítás során egyetlen további kivételt alkalmaztunk 2012 folyamán:

A Hkr.-ben nem elismerhető, a Magyar Állam által vállalt *egyszerű* (a készfizetön túl) kezességet is kockázatmentésítőként vettük figyelembe, belső szabályzásunknak megfelelően. Ezt az támasztja alá, hogy meglátásunk szerint az állami egyszerű kezességvállalás esetén a Takarékszövetkezet végső veszteségre nem számít.

A fedezetek értékének változásait, a fedezetek elfogadhatóságának szempontjaiban bekövetkezett változásokat rendszeres időközönként felülvizsgáljuk (szükség esetén módosítjuk), hogy a kockázatok fedezésére közel optimális fedezeti allokációt lehessen figyelembe venni.

II. Javadalmazási politika

A Takarékszövetkezet javadalmazási politikájának összeállítása a 131/2011. (VIII. 18.) kormányrendeletet és a vonatkozó felügyeleti ajánlást figyelembe véve készítettük el. A Takarékszövetkezet a jogszabály adta lehetőséggel élve, a méretből adódó arányosság elvét alkalmazza, s egyszerűsített mutatórendszert tartalmazó javadalmazási politikát készített el.

A vonatkozó jogszabály számunkra nem írja elő javadalmazási bizottság felállítását.

Az Igazgatóság a jelenleg érvényben lévő szabályzatot a 65/2012.(06.25.) számú határozatával 2012.06.25-én fogadta el.

A Takarékszövetkezet célja olyan - a jogszabályi előírásokkal összhangban álló, de méretének, belső szervezete és tevékenysége jellegének, körének, nagyságrendjének, összetettségének és jogi formájának megfelelő, az arányosság elvét szem előtt tartó – Javadalmazási Politika kialakítása és folyamatos működtetése volt, amely összhangban van a Takarékszövetkezet hosszú távú üzleti és kockázati stratégiájával, érdekeivel és kockázattűrő képességével. Alapelvünk volt, hogy ez a rendszer ne ösztönözhesse a Takarékszövetkezet kockázattvállalási limitjeit meghaladó kockázatok vállalására.

A javadalmazási politika főbb elemei a következők:

- *személyi hatálya*: a Javadalmazási Politika személyi hatálya alá tartoznak az arányosság figyelembe vétele mellett az alábbi munkavállalók:
 - a.) ügyvezetők, igazgatók,
 - b.) hitelezési osztályvezetők,
 - c.) kontrolling és tőkemenedzsment osztályvezető,
 - d.) követeléskezelés- és work-out osztályvezető,
 - e.) pénzügyi- és likviditási osztályvezető,
 - f.) belső ellenőrzési osztályvezető,
 - g.) szabályozási osztályvezető,
 - h.) kockázatkezelési és monitoring osztályvezető.

- *juttatási formák*: rögzített javadalmazás (alapbér és alapbéren felüli jogszabályi előírások alapján nyújtható juttatások) és a teljesítményjavadalmazás
- *teljesítményjavadalmazás*: megállapítása az egyéni, csoport és intézményi szintű teljesítmények figyelembe vételével történik meg, minden az érintett üzleti évet követő április 30-áig
- *teljesítményértékelés eszközei*: pénzügyi és kockázati mutatók, személyes (szakmai) kritériumok
- A vizsgált mutatók a vonatkozó szabályozás szerint a következők:
 - nem teljesítő hitelek aránya (90 napon túli késedelemmel rendelkező),
 - szabályozói tőkekövetelmény előírásoknak való megfelelés,
 - hitel/betét arány,
 - elért adózás előtti eredmény, a tervhez viszonyítottan
- *személyes (szakmai) kritériumok*: a szakmai tevékenység értékelése a munkakörhöz rendelt kompetencia-elvárásokat foglalja magába
- az *értékelt szubjektív mutatók* az alábbiak: ügyfél-elégedettség, kreativitás, vezetői képességek, motiváció, kapcsolattartó képesség, együttműködési képesség
- a *teljesítményértékelés folyamata*: éves célok kitűzése – éves teljesítményértékelés - halasztott részek kifizetése előtti teljesítményértékelés
- *halasztott fizetés szabályai*: a teljesítményjavadalmazás negyven százalékát halasztva, az üzleti tevékenység természetétől, kockázataitól függően három évnél rövidebb időtartamú munkaviszony esetén a munkaviszony megszűnéskor, egyébként két év alatt kell kifizetni. A 2. és 3. évben a teljesítményjavadalmazás maximum 20-20%-a kerülhet halasztottan kifizetésre.
- *felülvizsgálat*: A Javadalmazási politikát legalább évenként kell felülvizsgálni. Ezt az ellenőrzést a Takarékszövetkezet könyvvizsgálója végzi.

A teljesítményértékelés folyamata

Az éves célokat a Takarékszövetkezet Igazgatósága tűzi ki minden év március 31. napjáig.

Az éves célkitűzésnek (prémium feltételeknek) tartalmaznia kell a prémium mértékét, a teljesítendő feladatokat, a hozzájuk tartozó százalékos arányokkal, az előleg esetleges kifizethetőségének idejét és az értékelés időpontját, a korábban felsorolt mutatók és azok súlyozása alapján.

Az értékelési periódus letelte után a Takarékszövetkezet a Javadalmazási Politikában meghatározott elvek alapján határozza meg a munkavállaló részére kifizethető teljesítményjavadalmazás mértékét. A munkavállaló részére kifizethető konkrét prémium összegének meghatározása évente egyszer történik, a tárgyévet követő április hó 30. napjáig.

A halasztottan teljesítendő teljesítményjavadalmazás esedékes részének kifizetését megelőzően a Takarékszövetkezet újraértékeli az érintett munkavállaló halasztás időtartama alatt végzett tevékenységét, az időközben bekövetkező hatásokat. Az újraértékelés minden esetben teljesítmény alapú, mely során a Takarékszövetkezet az adott teljesítménymérési időszakra értékelt teljesítményt - az érintett személy múltbeli magatartásváltozása, valamint e változás kockázati hatásai, az intézmény pénzügyi helyzete alapján - újraértékeli és ennek függvényében az esedékes teljesítményjavadalmazás összegét szükség esetén megváltoztatja.

- A Takarékszövetkezetnek kötelező csökkentenie a halasztott módon kifizetendő részt, ha
- egyértelműen megállapítható adott munkavállaló munkaköri kötelezettségeinek nem megfelelő magatartása, hibája, túlzott kockázatvállalása,
 - a Takarékszövetkezet, vagy az adott szervezeti egység, üzletág pénzügyi teljesítménye jelentősen visszaesett,
 - az adott területen súlyos hibák, visszaélések vagy hiányosságok kerültek feltárára,
 - jelentős negatív változás következett be a Takarékszövetkezet tőkeellátottságában.

A javadalmazásra vonatkozó üzleti egységekre lebontott összesített információink a következők:

Üzleti egység megnevezése	Összeg (eFt)
Vezetők	63 875
Aktív szakterület	30 416
Passzív Szakterület	20 554
Értékesítési Szakterület	12 934
Kockázati és ellenőrző szakterület	30 987
Szabályozási szakterület	2 684

A javadalmazásról a vezető állású személyekre és a Hpt. 69/B. § (2) bekezdés szerinti belső szabályzatban meghatározott, a kockázatvállalásra lényeges hatást gyakorló személyekre lebontva az összesített információink a következők:

	2012-re vonatkozó javadalmazás
Javadalmazás összesen (eFt)	161 450
- állandó (eFt)	161 450
- teljesítmény (eFt)	0
Részesülők száma - fő	18

Teljesítményjavadalmazás a Hpt. 69/B. §(2) bekezdés szerinti munkavállalói körben 2012-ben nem történt sem készpénzben, sem részvényben ill. ahhoz kapcsolódóan, sem egyéb más formában.

A tárgyalt üzleti év során végkielégítés kifizetésére és halasztott javadalmazás megállapítására illetve kifizetésére sem került sor.

A 2012-es évben kötött új munkaszerződésekhez kapcsolódó kifizetés 3 vezető esetében fordult elő, 20.584 eFt összegben. Belső átszervezés következtében 3 munkatársunk beosztása változott meg és került a Hpt. 69/B. §(2) bekezdés hatálya alá. Az ő részükre 5.037 eFt került kifizetésre.

III. Prudenciális szabályok alkalmazása

A Duna Takarékszövetkezet számviteli konszolidációt nem végzett 2012-re vonatkozóan, nem tartozik összevont alapú felügyelet alá.

IV. Szavatoló tőke

Szavatoló tőke: a Hpt. 5. sz. melléklete szerint számított tőke.

Takarékszövetkezetünk alapvető és járulékos (kiegészítő tőkével nem rendelkezünk) tőkéjének összetételét, annak pozitív ill. negatív összetevőit mutatja be a következő tábla, 2012.12.31-i állapotban:

adatok eFt-ban

Megnevezés	Összeg
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ SZAVATOLÓ TŐKE ÖSSZESEN	4 198 618
ALAPVETŐ TŐKE	3 907 118
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TŐKEELEMÉK	560 149
Befizetett jegyzett tőke	551 500
Tőketartalék	8 649
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TARTALÉKOK	3 087 293
Tartalékok	2 991 918
Lekötött tartalék	353 241
Általános tartalék	365 624
Eredménytartalék	2 273 053
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti vagy évközi eredmény, ha pozitív	95 375
ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK a kockázattal súlyozott kitettség értékek összegének 1,25%-áig	303 435
Általános kockázati céltartalék	337 150
(-) Általános kockázati céltartalék adótartalma	-33 715
Kockázattal súlyozott kitettség értékek összegének 1,25%-a	345 094
(-) EGYÉB LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL	-43 759
(-) Immateriális javak	-43 759
JÁRULÉKOS TŐKE	291 500
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	291 500
Kiegészítő információ: KORLÁTOZÁSOK ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ ÖSSZES ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKE	4 198 618
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ ÖSSZES ALAPVETŐ TŐKE	3 907 118
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ ÖSSZES JÁRULÉKOS TŐKE	291 500
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ, LEVONÁSOK UTÁNI ÖSSZES ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKE	4 198 618
ALÁRENDELTELT KÖLCSÖNTŐKE SZÁMVITELI ÉRTÉKE	291 500

A Hpt. 5. sz. melléklete 13., 22. és a 25. pontban foglalt levonásokat (ilyenre nem volt szükség) követően fennmaradó szavatoló tőke alapvető és járulékos tőkerészeiből le kellene vonni a 79. és 83. § szerinti limittúllépések összegét. Ilyen jogcímenen 2012. év végén tőkét nem kellett csökkentenünk. A vonatkozó szabályozások értelmében. (5. sz. melléklet 24. pont) hasonlóan nem volt szükség a járulékos tőke szavatoló tőkébe történő beszámíthatóságának korlátozására sem.

Vegyes tulajdonságú befizetett jegyzett tőkével ill. alapvető kölcsöntőkével a Takarékszövetkezet nem rendelkezik. Így ezekhez kapcsolódó, visszaváltásra ösztönző rendelkezésekről sem számolhatunk be.

V. Tőkemegfelelés

Tőkemegfelelés – a rendelkezésre álló szavatoló tőke és a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke különbsége.

- *Szabályozói tőkemegfelelés* – a szavatoló tőke és a Hpt. 76. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott, a kockázatok fedezéséhez a szabályozás által meghatározott tőkekövetelmény különbsége
- *Belső tőkemegfelelés* – a belső tőke és a kockázatok fedezéséhez a belső szabályzat szerint számított tőkeszükséglet különbsége
- *Tőkemegfelelési index* – a felügyeleti adatszolgáltatásban megjelenő fogalom, a szavatoló tőke és a Hpt. 76. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott, a kockázatok fedezéséhez a szabályozás által meghatározott tőkekövetelmény hányadosa
- *Tőkemegfelelési mutató* – a felügyeleti adatszolgáltatásban megjelenő fogalom, a szavatoló tőke és a Hpt. 76. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott, a kockázatok fedezéséhez a szabályozás által meghatározott tőkekövetelmény hányadosa szorozva 8 %-kal, azaz a tőkemegfelelési index 8%-a.
- *Belső tőkemegfelelési mutató* - a felügyeleti adatszolgáltatásban számított mutató a belső tőke és a kockázatok fedezéséhez a belső szabályzat szerint számított tőkeszükséglet hányadosa szorozva 8%-kal

Minimális szabályozói tőkekövetelményünk 2012. december 31-én a következő:

<i>adatok mFt-ban</i>	
Tőkekövetelmény minimális szintje	2 724,960
hitelzési kockázat tőkekövetelménye (SA módszer)	2 208,602
devizaárfolyam kockázat tőkekövetelménye	37,372
működési kockázat tőkekövetelménye (BIA módszer)	478,986

Belső tőkemegfelelés értékelés folyamat mindazon folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei (Igazgatóság, Felügyelő Bizottság) biztosítják, hogy

- a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- az intézmény meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 13/D §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából *kis intézménynek* minősíti magát, mert

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz (ennek gyakorisága is elhanyagolható)
- termékeit és szolgáltatásait alapvetően Magyarországon nyújtja, nem végez határon átnyúló szolgáltatást
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik.
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

A különböző típusú kockázatok számszerű mértékének kifejezője a szabályozásban az adott kockázati típushoz meghatározott tőkekövetelmény, a belső tőkeszükséglet számításnál a vonatkozó belső szabályzatok alapján számított tőkeszükséglet. A különböző típusú, számszerűsített kockázatok a Takarékszövetkezet az építőkocka elv alapján összesíti, amely a különböző kockázatokra mért belső tőkeszükségletek összeadását jelenti.

Mindezek mellett a Takarékszövetkezet a szabályozásnak megfelelően havonta stressztesztet végez el azzal a céllal, hogy meghatározza extrémén kedvezőtlen piaci, makrogazdasági körülmények között mekkora extra-tőkekövetelmény növekedés várható, s erre a hitelintézet tőkeereje elegendő lenne-e.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések

Tőketervezés - a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a Takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

Hitelezési kockázat

A Takarékszövetkezet hitelezési kockázatának a szabályozás szerinti tőkekövetelmény számítása és a belső tőkeszükséglet meghatározása a szabályozásban meghatározott sztenderd módszeren alapul. A sztenderd módszer alkalmazása esetén a kockázattal súlyozott kitétség érték (a kockázattal súlyozott kitétség érték a szavatoló tőkéből le nem vont kitétség - a külön jogszabályban meghatározott - kockázati súllyal szorzott értéke) meghatározásakor minden kitétséget be kell sorolni a jogszabályban meghatározott kitétségi osztályok valamelyikébe. A kitétségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak szolgáltatandó adatokra vonatkozó PSZÁF elnökének vonatkozó rendeleti előírásait, a Felügyelet adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A hitelezési kockázat tőkekövetelménye kitétségi osztályok szerint 2012. december 31-én:

adatok mFt-ban

SA módszer tőkekövetelménye kitétségi osztályok szerint (értékpapírosított pozíció nélkül)	2208.602
Központi kormányok és központi bankok	0,000
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	3,645
Közzszektorbeli intézmények	0,000
Multilaterális fejlesztési bankok	0,000
Nemzetközi szervezetek	0,000
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	363,167
Vállalkozások	462,149
Lakosság	358,631
Ingatlannal fedezett követelések	548,093
Késedelmes tételek	294,852
Fedezett kötvények	0,000
Kollektív befektetési értékpapírok	4,000
Egyéb tételek	174,065

A hitelminőség romlás modellezésére a Takarékszövetkezet a belső tőkeszámítása során stressztesztet készít majd tőkepuffert számít az alábbi kritériumok mentén:

A portfólió minőség romlásával kapcsolatos stressz hatás a következőket vizsgálja

- miként nő az értékvesztés és céltartalékképzés, és
- miként emelkedik a romló portfólióval kapcsolatos tőkeszükséglet.

A stressz teszt által mért stressz alatti tőkeszükségletet a két tényező eredményének összege adja.

- mérlegen kívüli tételek mérlegen belülivé válása: az alacsonyabb ügyletkockázati súlyozású tételek mérlegtétellé válása növeli a kockázattal súlyozott kitétség értékét, ezen keresztül a tőkeszükségletet is
- ingatlan fedezetek romlása, átsorolás magasabb kockázati súlyú portfóliókba
- késedelmes tételek növekedése emeli a késedelmes tételek állományát a többi (sokszor jóval) kisebb tőkesúlyú kitétségsztályból átsorolás révén
- késedelmes tételek mögötti értékvesztés hányad növekedés: Stressz helyzetben általában a már késedelembe esett ügyfelek helyzete tovább romlik, és a fedezetek értéke pedig csökkenhet, ami a már elszámolt értékvesztésen túl további értékvesztés elszámolást tesz szükségessé. Ezen állományok értékvesztés-fedezettsége alapján a tőkesúlyok a 20%-os fedezettségi határhoz viszonyítottan 50, 100 ill. 150%-osak lehetnek

A Takarékszövetkezet az ügyletminősítést a vonatkozó szabályzásban meghatározott körben negyedévente végzi el, melynek során kétféle eljárást alkalmaz:

A) csoportos értékelést – ekkor az eszközt az értékelés alapjául szolgáló értékelési csoportok valamelyikébe soroljuk - a csoportos értékelés alá vont tételek minősítése egyszerűsített eljárással (kizárólag a késedelmes napok számának figyelembe vétele) történik.

B) egyedi értékelést, - ekkor az eszköz az értékvesztés számítása során a megfelelő eszközminősítési kategóriába kerül besorolásra.

A Takarékszövetkezet csoportos értékelés alá vonja kintlévőségei közül – a 60 mFt alatti – kisösszegűnek minősülő követeléseket, a nyújtott bankgaranciák kivételével. Ilyen típusú minősítés alkalmazásához az ügyféllel/ügyfélcsoporttal szemben fennálló kockázatvállalások összegét (mérlegen belüli és mérlegen kívüli tételek figyelembevételével összesen) kell figyelembe venni szerződésenként.

A csoportos értékelés alá vont tételek minősítése egyszerűsített eljárással történik, melynek során a figyelembe veendő szempont kizárólag a kintlévőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulása.

Az értékelési csoportokba való besorolás kizárólag ezen szempont szerint történik. A csoporthoz rendelt elszámolandó értékvesztés mérték a bruttó könyv szerinti érték %-ban 2012-ben a következőképpen kerül meghatározásra:

➤ „1. csoport” esetén	legfeljebb 15 nap	problémamentes
➤ „2. csoport” vonatkozásában	16-30 nap	külön figyelendő
➤ „3. csoport” vonatkozásában	31-90 nap	átlag alatti
➤ „4. csoport” vonatkozásában	91-180 nap	kétes
➤ „5. csoport” vonatkozásában	legalább 181 nap	rossz

A Takarékszövetkezet egyedi értékelése alá kerülnek a következő körbe tartozó kockázatvállalások:

- ahol az ügyféllel/ügyfélcsoporttal szemben fennálló kockázatvállalások összege (mérlegen belüli és mérlegen kívüli tételek figyelembevételével összesen) meghaladja a 60 mFt-ot;
- nyújtott bankgarancia tételek;
- a minősítő CB által egyedileg minősítendőnek meghatározott, kijelölt ügyletek
- a számviteli politikában átstrukturáltnak minősülő ügyletek
- vonatkozó egyéb külső szabályozásban kötelezően átstrukturáltnak minősülő ügyletek (pl. gyűjtőszámlás hitelek)

Az egyedi minősítések kialakításánál a következő szempontok érvényesülnek (a 250/2000. sz. kormányrendelet 7. sz. mellékletében meghatározottak szerint):

Először a várható veszteség meghatározása történik meg, a következő tényezők, mint paraméterek figyelembe vételével:

- fizetési késedelem
- az ügyfél adóminősítése
- az ügylet devizaneme
- az ügyfél ágazata
- az ügylet fizetési ütemezése, prolongáltsága
- a behajtáshoz kapcsolódó potenciális eljárási költségek
- országgkockázat

Ezek után a várható veszteséget csökkentjük a minősítési szabályzatban elfogadott biztosítékok, fedezetek várható értékével. A fedezeti oldalon szereplő kockázatmérés-klő eszközök (kivéve óvadékok, garanciák, kezességek) piaci értékét évente szakértői véleménnyel támasztjuk alá.

A nem fedezett várható veszteség összegéből számolható visszafelé az értékvesztés ill. a céltartalék ráta, mely meghatározza az ügylet előzetes minősítési kategóriáját.

Legvégül mindezek után a kockázatvállalási szerződés átstrukturáltságának státuszával összhangba kell hozni a végső minősítési kategóriát a 250-es kormányrendelet előírásai szerint.

Egy adott eszköz (szerződés) csak egyféle eszközminősítési kategóriába sorolható. Eltérő százalékos veszteségmérték – azonos szerződésre vonatkozóan - az eltérő kockázati szint miatt meghatározható, de csak azonos eszközminősítési kategórián belül.

Az egyedi értékelés során a Takarékszövetkezet által alkalmazott öt eszközminősítési kategória megnevezése és a hozzájuk tartozó súlysávok a következők:

- 0 % problémamentes
- 1 – 10 % külön figyelendő
- 11 – 30 % átlag alatti
- 31 – 70 % kétes
- 71 – 100 % rossz

2012 végén a hitelkockázat-mérséklés figyelembe vétele előtti kitettségek bruttó értékei kitettségi osztályonként a következők:

adatok mFt-ban

Kitettségi osztály	összeg
Központi kormányok és központi bankok	7 673,689
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	227,813
Közszektorbeli intézmények	0,000
Multilaterális fejlesztési bankok	0,000
Nemzetközi szervezetek	0,000
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	25 780,411
Vállalkozások	7 130,101
Lakosság	7 076,271
Ingatlannal fedezett követelések	16 099,844
Késedelmes tételek	7 250,610
Fedezett kötvények	0,000
Kollektív befektetési értékpapírok	50,000
Egyéb tételek	2 822,938
összesen	74 111,677

A hitelkockázat-mérséklés figyelembe vétele előtti kitettségek bruttó értékei kitettségi osztályonként és ágazatonként a következők:

adatok mFt-ban

Ágazatok	Központi kormányok és központi bankok	Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	Köz-szektorbeli intézmények	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállal-kozáások	Lakosság	Ingatlannal fedezett követelések	Kése-delmes tételek	Kollektív befektetési értékpapírok	Egyéb tételek	összesen
Mezőgazd., vadgazd., erdőgazd., halgazd.	0,0	0,0	0,0	0,0	110,4	101,8	1 228,1	420,9	0,0	0,0	1 861,2
Bányászat, bányászati szolgáltatás	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Élelmiszeripar	0,0	0,0	0,0	0,0	39,3	34,6	204,9	38,0	0,0	0,0	316,7
Kőolajfeldolg., vegyipar (gumi, műanyag,	0,0	0,0	0,0	0,0	159,7	14,9	30,9	15,2	0,0	0,0	220,8
Fémfeldolgozás	0,0	0,0	0,0	0,0	218,2	32,8	109,0	0,1	0,0	0,0	360,1
Gépgyártás, járműgyártás	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	5,0	0,0	0,0	0,0	12,0
Könnyűipar	0,0	0,0	0,0	0,0	12,3	97,9	158,0	289,4	0,0	0,0	557,5
Egyéb nem fém ásványi termék gyártása	0,0	0,0	0,0	0,0	524,5	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0	530,8
Energetika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	600,0	0,0	0,0	0,0	600,0
Vízellátás, szennyvíz, hulladékgyűjtés	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	105,0
Építőipar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	158,1	83,0	467,0	0,0	0,0	708,1
Kereskedelem, gépjárműjavítás	0,0	0,0	0,0	0,0	676,2	402,1	1 644,7	818,1	0,0	0,0	3 541,1
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0,0	0,0	0,0	0,0	70,0	75,3	56,3	140,8	0,0	0,0	342,4
Információ, kommunikáció	0,0	0,0	0,0	0,0	36,8	35,5	4,0	3,0	0,0	0,0	79,3
Szállítás, raktározás	0,0	0,0	0,0	0,0	73,0	114,7	76,2	32,1	0,0	0,0	296,1
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	0,0	0,0	0,0	25 780,4	92,3	4,0	70,7	0,0	50,0	178,9	26 176,4
Ingatlanügyek	0,0	0,0	0,0	0,0	3 311,1	158,5	977,4	2 718,6	0,0	51,9	7 217,5
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, admin. és szolgáltatást támogató tevékenység	0,0	0,0	0,0	0,0	434,0	163,1	299,2	195,5	0,0	0,0	1 091,8
Egyéb tevékenységek	0,0	211,7	0,0	0,0	850,3	110,7	78,2	73,4	0,0	0,0	1 324,3
EGYÉB (Ágazatilag nem bontott)	7 673,7	16,1	0,0	0,0	422,0	5 560,2	10 468,0	2 038,3	0,0	2 592,1	28 770,5
összesen	7 673,7	227,8	0,0	25 780,4	7 130,1	7 076,3	16 099,8	7 250,6	50,0	2 822,9	74 111,7

A hitelkockázat-mérséklés figyelembe vétele előtti kitettségek bruttó értékei kitettségi osztályonként és hátralévő futamidő szerinti a következők

adatok mFt-ban

	Központi kormányok és központi bankok	Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	Közszektor-beli intézmények	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállal-kozások	Lakosság	Ingatlannal fedezett követelések	Késedelmes tételek	Kollektív befektetési értékpapírok	Egyéb tételek	összesen
éven belül	4 697,8	227,8	0,0	25 115,3	2 050,4	1 370,6	1 592,7	296,4	0,0	635,7	35 986,7
1-5 között	2 975,9	0,0	0,0	665,1	3 573,0	4 341,5	12 349,1	1 730,6	0,0	0,0	25 635,1
5 felett	0,0	0,0	0,0	0,0	1 506,7	1 364,2	2 158,1	5 223,6	0,0	0,0	10 252,6
nem értelmezett	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	2 187,3	2 237,3
összesen	7 673,7	227,8	0,0	25 780,4	7 130,1	7 076,3	16 099,8	7 250,6	50,0	2 822,9	74 111,7

A 90 nap feletti késedelmes tételek nettó értékének ügyfél-kategória szerinti megoszlása a következő:

szektor	részarány
Egyéni vállalkozás	5,4%
Külföldiek	0,0%
Lakosság	28,4%
Nem pénzügyi vállalkozás	66,2%

Éves távlatban az állapítható meg, hogy a lakosság 2,5%-kal emelkedett részarányában, s a vállalkozók részesedése 1,9%-kal csökkent.

A Takarékszövetkezetnek Magyarországon kívüli ügyfelekkel szembeni bruttó kitettsége nem materiális (18,6 mFt). Ezen nagyságrend miatt hitelintézetünk ezt az információt nem lényegesnek ítéli meg, ezért a kitettségek földrajzi koncentrációját döntése alapján részleteiben nem mutatja be.

A 2012. évi elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék alakulását mutatja be a következő két táblázat. A táblákkal kapcsolatban fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a riportok ügyletenkénti, tételes analitikus forgalmakat mutatnak be, mindenféle nettósítás nélkül.

adatok mFt-ban

Megnevezés	nyitó állomány	képzés	felhasználás	felszabadítás	átfolyam nyereség	átfolyam veszteség	záró állomány
Mérlegen kívüli tételekre képzett céltartalék összesen	60,6	51,1	0	48,1	3,4	0,9	61,1
Függő kötelezettségekre képzett céltartalék	60,6	51,1	0	48,1	3,4	0,9	61,1
peres ügyekkel kapcsolatos állományok	1,3	0	0	0	0	0	1,3
követelésértékesítés miatt fennmaradó függő kötelezettség	2,8	0	0	0,5	0	0	2,3
egyéb függő kötelezettség	56,4	51	0	47,6	3,4	0,9	57,3
Jövőbeni kötelezettségekre képzett kockázati céltartalék	0	0	0	0	0	0	0
Származtatott termékekre képzett kockázati céltartalék	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb céltartalék összesen	0	0	0	0	0	0	0
Számviteli előírások szerinti céltartalék	0	0	0	0	0	0	0
Általános kockázati céltartalék	300,5	49,1	12,5	0	0	0	337,1
Mindösszesen	361,1	100,2	12,5	48,1	3,4	0,9	398,2
Mérlegtételekre képzett céltartalék	0,0	0	0	0	0	0	0

adatok mFt-ban

Megnevezés	Nyitó állomány	Értékvesztés képzés	Visszaírás - adott évi (ráförd. csökk.)	Visszaírás - előző évi (bev. növ.)	összes változás	záró állomány	árfolyam nyereség	árfolyam veszteség
MINŐSÍTENDŐ MÉRLEGTÉTELEK ÉRTÉKVESZTÉSE ÖSSZESEN	3 698,4	1 993,9	324,0	1 165,0	504,9	4 203,4	107,4	31,5
Értékpapírok	1,0	0,0	0,0	1,0	-1,0	0,0	0,0	0,0
Bankközi betétek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hitelek	3 697,0	1 975,5	323,7	1 163,9	487,9	4 184,9	107,4	31,5
Hitelek - Belföld - Pénzügyi vállalatok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hitelek - Belföld - Nem pénzügyi vállalatok (járulékos vállalkozásokkal)	2 266,5	1 269,9	120,0	513,0	636,9	2 903,4	44,9	14,7
Hitelek - Belföld - Háztartások	1 417,9	704,0	203,7	647,2	-146,9	1 271,0	62,5	16,8
Hitelek - Belföld - Háztartások - Lakosság	1 329,9	663,2	202,2	636,2	-175,2	1 154,7	60,5	15,5
Hitelek - Belföld - Háztartások - Egyéni vállalkozók	88,0	40,8	1,5	11,0	28,3	116,3	2,0	1,3
Hitelek - Belföld - Egyéb	12,6	0,0	0,0	3,7	-3,7	8,9	0,0	0,0
ebből: Hitelek - Belföld - Egyéb - Önkormányzatok	3,7	0,0	0,0	3,7	-3,7	0,0	0,0	0,0
Hitelek - Külföld	0,0	1,6	0,0	0,0	1,6	1,6	0,0	0,0
Egyéb követelések	0,0	18,4	0,3	0,0	18,1	18,1	0,0	0,0
Egyéb eszközök	0,5	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,4	0,0	0,0

Piaci kockázat

A Takarékszövetkezet a piaci kockázatok között a devizaárfolyam kockázatot illetve a kereskedési könyvi kockázatait méri.

A devizaárfolyam kockázat annak a kockázata, hogy a különböző devizákban lévő nyitott pozíciókból a hitelintézetet veszteség éri a devizaárfolyamok változása miatt.

A tevékenység egészében meglévő devizaárfolyam kockázat minimális tőkekövetelményének illetve belső tőkekövetelményének számszerűsítését sztenderd-módszerrel számítja. A Takarékszövetkezet a devizapozícióit a kereskedési könyvről szóló szabályozásban előírtak szerint értékeli és méri, azzal, hogy a 40.§. (2) bekezdésében meghatározott nettó jelenérték számítást a devizapozíciókra nem alkalmazza.

A devizaárfolyam kockázatot a nyitott pozíció szavatoló tőkéhez viszonyított arányával mérjük. 2012. december 31-én a Takarékszövetkezet deviza nyitott pozíciója meghaladta a limitek alapjául szolgáló szavatoló tőke 2%-át, ezért 37 millió Ft tőkét képzett az így keletkezett kockázatra. Kiemelendő, hogy a tavalyi év végéhez képest ennek a pozíciónak a mértékét tudatosan megfeleztük, a piacon jelentkező magas árfolyam-volatilitás következtében.

A stressztesztben a devizaárfolyam változás tőkeszükségletet növelő hatásait megjelenítjük. Még teljesen zárt devizapozíció esetén is a devizaeszközök felértékelődnek a forint leértékelődése esetén, s így a hitelezési kockázat tőkeszükségletét is megnöveljük ezzel a hatással. A feltételezett árfolyam változás aránya megegyezik a devizaárfolyam-kockázatnál alkalmazott stressz-forgatókönyvben feltételezett árfolyamváltozás mértékével.

Működési kockázat

A működési kockázatok a kisintézmények jelentős kockázatai közé tartoznak. A működési kockázat a Hpt. 76/J. § (1) bekezdése alapján a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a hitelintézet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata. A működési kockázat részletes bemutatását a XII. fejezet tartalmazza.

VI. Sztenderd módszer

A Takarékszövetkezet a PSZÁF által elfogadott hitelminősítő szervezetek közül a Moody's hitelminősítéseit fogadja el. A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A.§ értelmében *sztenderd módszer szerint*, a hitelkockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok *egyszerű módszere* szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitétség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitétséget a Hkr.-ben (nemzetközi szabályozásban kialakított rendszer átvételét jelenti) meghatározott kitétségi osztályok valamelyikébe sorol be. A kitétség besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr.-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak szolgáltatandó adatokra vonatkozó rendeleti előírásait, az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A partnerkockázati súlyozáshoz a külső minősítő szervezetek minősítései és egyéb leegyszerűsített (esetenként kedvezményeket biztosító) szabályok szolgálnak alapul. A hitelminősítések és a partnerkockázati súlyok közötti megfeleltetést (Pszáf által megadottan) a következő táblázat mutatja be (mapping):

Hitelminőségi besorolás	Moody's minősítés	Vállalati	Intézményi (hitelintézetek és befektetési vállalkozások)			Központi kormányzati (Sovereign)
			Központi kormányzati minősítésen alapuló módszer	Hitelminősítés alapú módszer		
				Lejárat > 3 hónap	3 hónapos vagy rövidebb lejáratú	
1	Aaa - Aa3	20%	20%	20%	20%	0%
2	A1 - A3	50%	50%	50%	20%	20%
3	Baa1 - Baa3	100%	100%	50%	20%	50%
4	Ba1 - Ba3	100%	100%	100%	50%	100%
5	B1 - B3	150%	100%	100%	50%	100%
6	Caa1 és alatta	150%	150%	150%	150%	150%

A partnerkockázati súlyok a 8%-os tőkekövetelményhez képest azt jelzik, hogy az adós (kibocsátó, partner) vagy a biztosíték (kibocsátó, garantőr, készfizető kezes) miatt a kitettség tőkekövetelménye a 8%-hoz képest magasabb vagy alacsonyabb. A 8%-os tőkekövetelmény 100%-os kockázati súlynak felel meg.

Ügyfélkörünkben a magyar központi kormányzatnak és a központi banknak (MNB) van elismert külső minősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért az ezen ügyfélkörrel szembeni kitettségénél a nemzetközi hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további hitelintézeti, önkormányzati kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása az előbbi kockázati súlyokhoz kötött.

2012 végén a portfólióinkban a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között kizárólag magyar állam, magyar központi bank és magyar hitelintézetek által kibocsátott instrumentumok szerepeltek. Ezek súlyozásánál a magyar szuverén kitettség súlyozásához kötötten történt meg a korrigált kitettségérték kiszámítása. Értékpapírjaink között szerepeltek még befektetési jegyek, melyeket a kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettségek között 100%-os súllyal vett figyelembe a Takarékszövetkezet.

VII. Hitelezési kockázat-mérséklés

A Takarékszövetkezet a sztenderd módszer alkalmazásakor a hitelezési kockázat mérséklésénél az alábbi, a Hkr-ben meghatározott feltételeknek megfelelő (elismerhető) fedezeteket vette figyelembe:

Előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet:

- pénzügyi biztosítékok: a hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénz vagy betét;
- a magyar központi kormány, központi bank, által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír (állampapír),

Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek:

- állami illetve állam által viszontgarantált garancia és készfizető kezesség a Hkr.-ben meghatározott elismerhetőségi feltételek teljesülése esetén.

Az ingatlan jelzálog (lakó- és lakóingatlanok nem minősülő ingatlan) a hitelezési kockázat sztenderd módszerénél nem számít biztosítéknak, mivel a Hkr. a sztenderd módszer keretében kifejezetten erre a célra létrehozott kitétség-kategóriába különíti el az ingatlannal fedezett kitétségeket.

Mérlegen belüli és kívüli nettósítást nem alkalmazunk, mivel ennek Magyarországon még nem alakult ki a megfelelő joggyakorlata.

A tőkekövetelmény számításához elismerhető kockázatmérséklési eljárásokkal kapcsolatos további részletes szabályokat a Fedezetértékelési Szabályzat tartalmaz, így különösen:

- - a fedezetek, biztosítéktípusok definiálására, csoportosítására,
- - fedezetek bevonására, elismerhetőségi feltételeire,
- - a fedezetek fedezeti értékének meghatározására (a kockázat mérséklő hatás számítási módjára),
- - a fedezetek felülvizsgálatára, gyakoriságára és nyilvántartására vonatkozó előírásokat.

2012. december 31-én a hitelkockázat-mérséklés során kizárólag a magyar központi kormány által kibocsátott készfizető kezességeket, garanciákat ill. viszontgaranciákat vettünk figyelembe az elismerhető, előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek közül. Ezen a jogcímen számoltunk a magyar állam készfizető kezességeivel, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány ill. a Garantiqa-Hitelgarancia Zrt. készfizető kezességeivel, az állam által viszontgarantált részig.

Az alábbi kitettségi osztályokból kiáramlás történt a következő elismert fedezetek miatt más, kockázatilag kedvezőbb súlyozású portfóliókba:

adatok mFt-ban

kítettési osztály	kiáramló tételek		beáramló tételek		kítettés értéke kockázatomérés után
	Kezesség, garancia, viszontgarancia	Pénzügyi biztosítékok (betét, állampapír)	Kezesség, garancia, viszontgarancia, állampapír	Pénzügyi biztosítékok (betét)	
Központi kormányok és központi bankok			1 827,76	106,85	9 608,30
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok					227,81
Közszektorbeli intézmények					0,00
Multilaterális fejlesztési bankok					0,00
Nemzetközi szervezetek					0,00
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	1 079,21	37,50			24 663,71
Vállalkozások	155,04	484,87			6 200,26
Lakosság	539,87	187,98			6 303,78
Ingatlannal fedezett követelések	47,45	0,00			15 958,97
Késedelmes tételek	6,20	61,24			3 366,55
Fedezett kötvények					0,00
Kollektív befektetési értékpapírok					50,00
Egyéb tételek				664,74	3 469,20
Összesen	1 827,76	771,59	1 827,76	771,59	69 848,58

VIII. Kereskedési könyv

Takarékszövetkezetünknek a törvényi kötelezettségeknek megfelelően 2009.01.01-től vezet kereskedési könyvet. Kereskedési céllal csak termékengedélyezési lappal ellátott instrumentumokat tarthat a Treasury. 2009 óta 2 termékre kapott ilyen engedélyt az üzletág. A vonatkozó belső szabályozás szerint, a minimális kockázati szint vállalása érdekében jelenleg csak olyan befektetési jegy tartása engedélyezett kereskedési céllal, amelyknél a mögöttes termékek kizárólag állampapírok és bankbetétek lehetnek. Értékpapírosítási pozíciót nem vállal a Takarékszövetkezet.

A kereskedési könyvi portfólió mértéke nem éri el a 244/2000-es kormányrendelet 12§ (2) bekezdésben szereplő limiteket, ezért a Hkr.-ben meghatározottak szerinti 8%-os tőkekövetelménnyel számolhattunk az év során. 2012 folyamán minimális mértékben volt kereskedési könyvben szereplő instrumentumunk. A pozíciók vállalása szinte minden esetben kevesebb, mint 10 napig állt fenn, a belső vonatkozó limiteket egyetlen napon sem léptük túl. 2012.12.31-én nem szerepelt eszköz a kereskedési könyvben, így az erre a célra allokálható tőkekövetelmény 0 Ft volt.

IX. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

2012. év végén (s az év folyamán sem) a Takarékszövetkezet kereskedési szándékkal részvényt nem tartott portfóliójában. Hitelintézetünk alapvetően nem vállal részvényt pozíciókat (kereskedési könyvi termékengedélyezési lap sem készült rá).

A Takarékszövetkezet a kereskedési könyvben nem szereplő részvények között kizárólag üzletpolitikai céllal vásárolt, tartós tulajdoni részesedést biztosító, stratégiainak tekinthető, tevékenységünket hosszú távon segítő és támogató befektetéseket tart nyilván. 2012 folyamán ezen értékpapírok esetén semmilyen tranzakció ill. változás nem történt.

Ezek részletezve az alábbiak (valós értékelést nem alkalmazunk, a piaci értékelés a minimális forgalomképesség miatt nem biztosítható):

	Bruttó könyv sz. érték (mFt)	Értékvesztés (mFt)	Nettó könyv sz. érték (mFt)
Takarékbank Zrt.	177,344	0,000	177,344
Banküzlet Rt.	0,700	0,000	0,700
Garantiqa Kockázati Tőkealap-kezelő Zrt.	0,500	0,000	0,500
Összesen:	178,544	0,000	178,544

Ezen részvényeknél alapvetően nem kereskedési ill. tőkenyeresség elérése a cél, hanem a tulajdonolt cégekhez kapcsolható tevékenység kölcsönös előnyök melletti végzésének biztosítása. A takarékbanki részesedésből eredően 2012-ben 4,0 mFt osztalékjövendőt realizáltunk.

A Takarékszövetkezet részvényt az elmúlt esztendőben semmilyen (sem kereskedési, sem befektetési) céllal nem vásárolt.

2012-ben az értékpapírok értékesítéséből származó árfolyameredmény összege (a kamatbevételek nélkül) 23,7 mFt volt.

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) kamatjellemzőinek (pl. kamatátárazódási periódus, lejárat, fix v. változó kamatozás) eltéréséből keletkezik. A Takarékszövetkezet hitelportfólióját úgy alakítja ki, hogy ezen eszközeinek legnagyobb hányada változ(tathat)ó kamatozású legyen, a piaci kamatváltoztatások rugalmasabb követhetősége érdekében. A banki könyv (nem kereskedési könyv) kamatérzékenységének mérése sztenderd kamatlábváltozást feltételező duration gap módszerrel történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008. sz., A hitelintézetek kamatláb kockázatának kezeléséről)

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik. Ennek keretében a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság ajánlásával összhangban sztenderd kamatláb sokkokat feltételező számítást végzünk minden olyan devizanemre, amelyekben denominált, nem a kereskedési könyvben nyilvántartott eszközeink, forrásaink és mérlegen kívüli ügyleteink könyv szerinti értéken számított összege meghaladja az összes banki könyvi tétel volumenének 5%-át. Ezt a mértéket a 2011. üzleti év végén Ft-ban, CHF-ben és EUR-ban értük el. A nem kereskedési könyvre devizákban 200, Ft-ban 300 bázispontos sokkok alkalmazásával vizsgáljuk a kamatkockázatot.

A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján a banki könyvhöz (nem-kereskedési könyv) tartozó instrumentumok nettó jelenérték változását méri. A mérés alapján a Takarékszövetkezet kialakította devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya. Ezek láthatók az alábbi táblázatban:

Időszak/Devizanem	HUF	CHF	EUR
2012. I. negyedév	2,72%	1,39%	0,04%
2012. II. negyedév	1,51%	0,40%	0,02%
2012. III. negyedév	0,47%	0,34%	0,15%
2012. IV. negyedév	0,42%	0,39%	0,17%

A Felügyelet által javasolt, hogy az intézmények a sztenderd stressz tesztek eredménye alapján tegyenek belső intézkedéseket, ha a kamatlábváltozás figyelembevételével számított üzleti érték a szavatoló tőke több mint 20 %-ával csökkenne a kamatlábváltozás figyelembevételével. A számított szintek mellett belső tőkeallokációra előbbieket miatt nem volt szükség a PSZÁF-ajánlások szerint elkészített belső szabályzatunk szerint.

X. Értékpapírosítás

Értékpapírosítási ügyletei a Takarékszövetkezetnek nincsenek, ezért nem kell rájuk tőkekövetelményt számítanunk.

XI. Partnerkockázat

A Takarékszövetkezetnek vonatkozósi időpontban származtatott ügyletei nincsenek, ezért partnerkockázatra tőkekövetelményt nem kellett számítanunk.

XII. Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét az alapmutató módszerével számítja ki.

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezetnek az eredmény-kimutatás alapján kell kiszámolnia az „árbevétel” típusú irányadó mutatót (ezzel jellemezzük, modellezzük a tevékenység méretét) az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete összegének hároméves számtani átlaga.

A számítást a megelőző három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolója alapján kell elvégezni. Az irányadó mutató számítása során csak a pozitív előjelű éves összegeket lehet és kell figyelembe venni.

A számítások során nem vehető figyelembe:

- az értékvesztéssel, értékvesztés visszafirással, céltartalék képzéssel vagy céltartalék-felhasználással kapcsolatos ráfordítás és bevétel,
- az általános igazgatási költség,
- a kereskedési könyv részét nem képező tételek - ide nem értve a devizát - eladásából realizált bevétel, a pénzügyi műveletek nettó nyereségében és a pénzügyi műveletek nettó veszteségében szereplő eredmény, az egyéb bevételek között szereplő üzleti tevékenységből származó bevétel,
- az egyéb bevételek között lévő a biztosítási események miatti kártérítésből származó bevétel.

A szabályozás a bruttó jövedelem rögzített 15%-ában határozza meg a működési kockázat mértékét. Ezt az arányt több nemzetközi hatásvizsgálat alapján a nemzetközi szabályozás írja elő.

adatok mFt-ban

megnevezés	2010. év	2011. év	2012. év	Átlagos bruttó jövedelem	Szavatoló ill. belső tőke igény
Bruttó jövedelem	2 833,094	2 919,269	3 827,352	3 193,238	478,986